

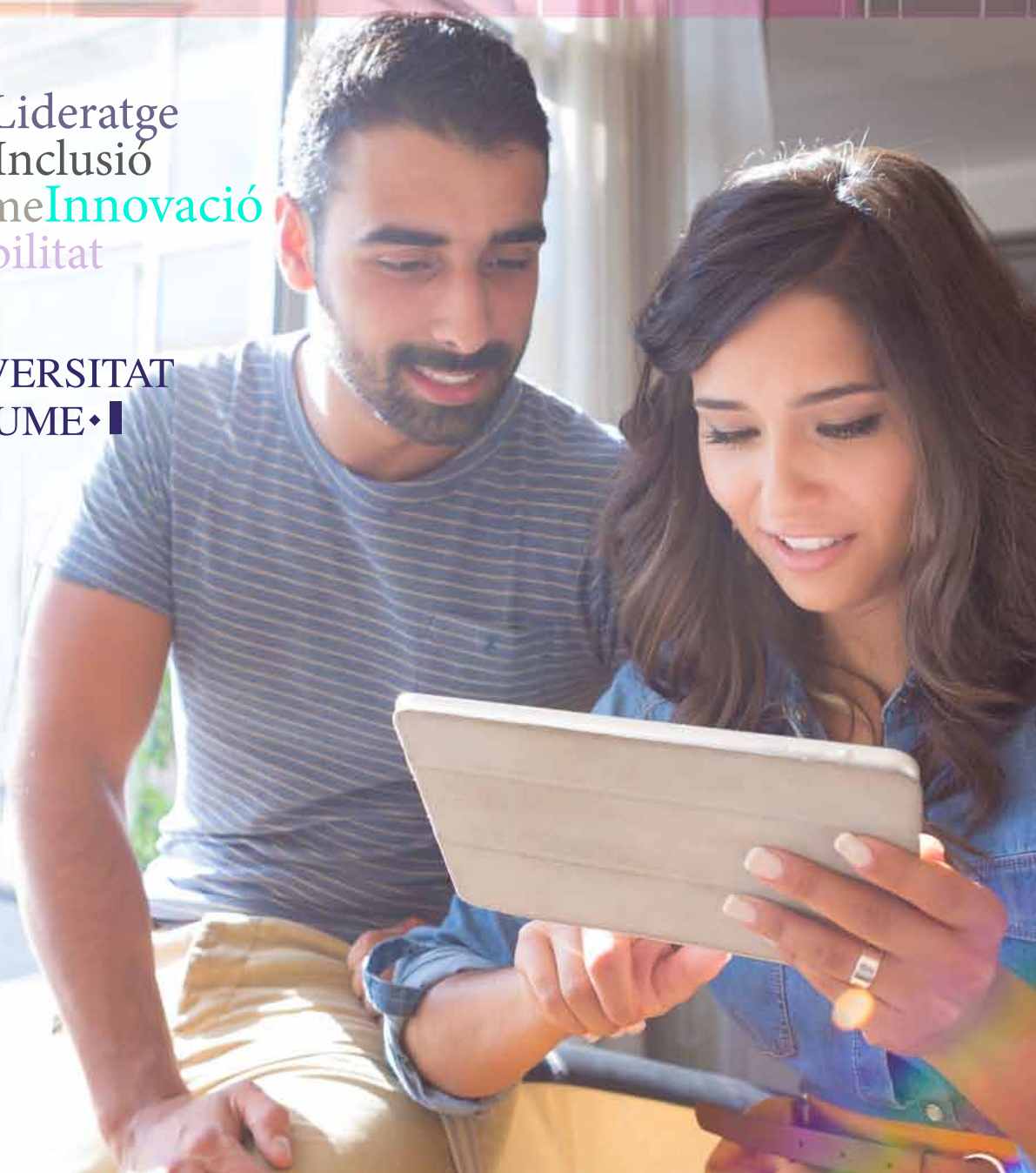
CODI ÈTIC

DE LA UNIVERSITAT JAUME I

#**valors** Lideratge
Respecte Inclusió
Humanisme Innovació
Responsabilitat

UNIVERSITAT
JAUME I

Comissionat del Rector
per al Desenvolupament de la Responsabilitat Social Universitària
14/06/2017

ÍNDEX

1. Presentació del rector

Cap a una gestió ètica de la responsabilitat social universitària

2. Els nostres valors

Lideratge
Respecte
Inclusió
Humanisme
Innovació
Responsabilitat

3. La nostra conducta

---

1. Compromís social i servei públic
2. Bon govern, transparència i integritat institucional
3. Respecte a la dignitat de les persones
4. Autoria i honestedat
5. Justícia i igualtat d'oportunitats
6. Participació i coresponsabilitat
7. Convivència i valors universals
8. conflicte d'interessos
9. Responsabilitat acadèmica i de gestió
10. Investigació i innovació responsables
11. Sostenibilitat
12. Gestió de la reputació

4. El nostre compliment

Memòria de Responsabilitat Social
Comissió d'Ètica i Responsabilitat Social Universitària
Línia Ètica

1

Presentació

Cap a una gestió ètica de la responsabilitat social universitària

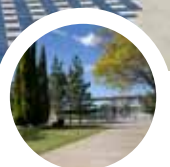
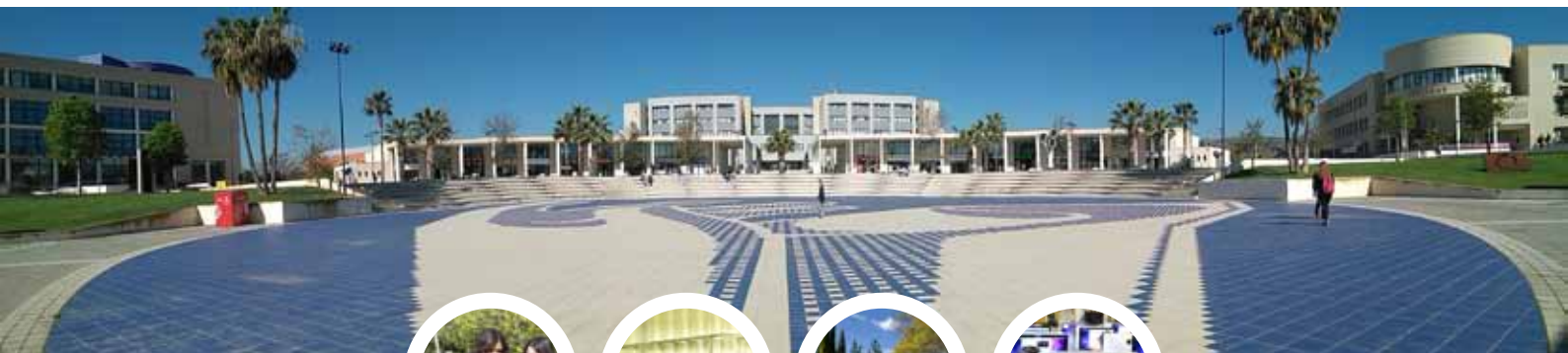
El present codi representa una actualització dels principis generals recollits en els Estatuts de la nostra universitat, per tal de respondre als nous reptes i demandes socials i renovar així el nostre compromís social.

La transformació social és l'objectiu bàsic de la nostra universitat i les eines que tenim per a treballar no són altres que la docència, la investigació i la participació social. Donar raó del compliment d'aquest objectiu, respondre davant la societat de la realització d'aquest compromís, és la finalitat bàsica de la responsabilitat social universitària, que té amb aquest codi el seu punt de partida.

La responsabilitat social universitària (RSU) ens proporciona un conjunt d'eines perquè totes les universitats que vulguen gestionar aquesta tasca ho facen d'una manera completa, comparable i verificable. Aquesta metodologia compartida és fonamental en tot procés d'internacionalització. El Codi Ètic és la principal eina d'aquest procés perquè defineix l'horitzó per a la gestió de la qualitat ètica de l'organització, renovant així la nostra reputació i el nostre lideratge social. El present codi ètic tracta d'orientar i inspirar per igual la conducta de tots els membres de la comunitat universitària per a forjar un caràcter i una personalitat pròpia. Per això, és decisiu que la mateixa comunitat universitària participe en el seu seguiment i verificació, mitjançant la Línia Ètica i la Comissió d'Ètica i Responsabilitat Social Universitària que, juntament amb la memòria d'RSU, constitueixen les eines principals per a una gestió ètica de la responsabilitat social universitària.

Aquesta iniciativa és pionera en el context de les universitats espanyoles, ja que representa el que podem anomenar una *nova generació de codis ètics*, des d'un doble sentit: perquè per primera vegada el codi inclou també els instruments per al seu compliment i verificació i perquè s'elabora d'una manera participativa. Correspon al Claustre el desenvolupament i seguiment de l'aplicació d'aquest codi, així com l'impuls dels corresponents codis específics de bones pràctiques.

Vicent Climent, rector de la Universitat Jaume I

CODI ÈTIC

Lideratge

1. Compromís social i servei públic

2. Bon govern, transparència i integritat institucional

Respecte

3. Respecte a la dignitat de les persones

4. Autoria i honestedat

Inclusió

5. Justícia i igualtat d'oportunitats

6. Participació i coresponsabilitat

Humanisme

7. Convivència i valors universals

8. Conflicte d'interessos

Innovació

9. Responsabilitat acadèmica i de gestió

10. Investigació i innovació responsables

Responsabilitat

11. Sostenibilitat

12. Gestió de la reputació

2

Els nostres valors

L'UJI orienta tota la seua activitat a partir dels següents valors:

Lideratge: l'UJI té la voluntat d'actuar com a referent i liderar la transformació social a través de la generació i transmissió de coneixement, la formació professional, tècnica i humana i el desenvolupament cultural. Com a centre d'ensenyament superior, d'investigació i cultura, està compromesa amb la realitat i el progrés del seu entorn i a escala global.

Respecte: l'UJI situa la dignitat de les persones com la base de tota la seua activitat educativa, investigadora i social. La Universitat entén que actuar amb respecte suposa un tracte íntegre i honest cap a les persones, reconeixent el seu valor intrínsec i la seua llibertat i autonomia per a participar i decidir en tot el que els afecte.

Inclusió: l'UJI és una universitat pública, oberta i accessible a totes les persones que té el seu horitzó d'actuació en la igualtat, el pluralisme i la participació. La Universitat es compromet amb la no-discriminació econòmica com a marc de justícia, la gestió de la diversitat, l'impuls de la igualtat de gènere i la integració de totes les edats, el que comporta una actitud solidària i integradora, especialment cap als col·lectius desfavorits.

Humanisme: l'UJI desenvolupa tota la seua activitat des de la defensa dels valors humans i del pensament crític, apostant per la tolerància activa i el lliure desenvolupament de les capacitats humanes com la millor forma de contribuir al treball per la pau, la solidaritat entre les persones i els pobles i l'avanç cap a una societat més justa i plural. Dins d'aquest marc, la Universitat mostra el seu compromís amb l'esperit europeu i promou la internacionalització de tota la seua activitat.

Innovació: l'UJI és una institució jove que manté des dels seus orígens un esperit emprenedor i dinàmic, que trasllada activament a la comunitat universitària i a la societat en el seu conjunt. Entén la seua intervenció en la gestió del canvi i en la solució dels problemes i reptes socials des de la generació de coneixement com a valor compartit, dins del marc d'una cultura de la qualitat, la creativitat i la millora contínua.

Responsabilitat: l'UJI entén la seua responsabilitat com un exercici de bon govern, transparència, comunicació proactiva i participació. La Universitat dóna resposta del seu compromís amb la societat mitjançant la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental de l'activitat universitària.

3

La nostra conducta

D'acord amb aquests valors, s'estableixen a continuació les normes o estàndards mínims d'exigència que cal observar en el comportament de totes aquelles persones que formen part de la comunitat universitària.

1. COMPROMÍS SOCIAL I SERVEI PÚBLIC

1.1. Transformació social

Han d'orientar tot l'aprenentatge i la creació i transmissió crítica del coneixement cap a la transformació social, amb l'objectiu de contribuir a una societat més justa, tant en el seu territori com en l'àmbit internacional.

1.2. Autonomia i independència

Han d'impulsar polítiques actives de transparència i fomentar la participació de la comunitat universitària en la gestió de la institució, reivindicant la independència econòmica i política com a requisit necessari per a l'autonomia universitària i el lideratge social.

1.3. Drets i llibertats

Han de guiar la seua conducta pel respecte dels drets humans i els principis de llibertat, justícia i solidaritat, com a horitzó d'actuació del seu compromís amb la construcció i el progrés de la societat a què serveixen.

1.4. Servei públic

Han de participar de forma activa en el progrés i desenvolupament social, econòmic i cultural, mitjançant la generació, la difusió, la crítica i la transferència de coneixement, potenciant l'ús de la llengua pròpia i atenent a la seua consolidació i plena normalització en tota la comunitat universitària respectant els drets lingüístics.

2. BON GOVERN, TRANSPARÈNCIA I INTEGRITAT INSTITUCIONAL

2.1. Exemplaritat

En l'exercici de les seues funcions i en la presa de decisions han d'observar una conducta exemplar d'acord amb els valors i normes del present codi, actuant com a referents personals del seu compliment.

2.2. Legalitat

Han d'exercir la seua funció i el seu càrrec de forma correcta, transparent i imparcial tenint en compte la normativa tant estatal i autonòmica com la pròpia de la Universitat, atenent de forma eficient i justa les demandes legítimes dels seus grups d'interès i de la societat.

2.3. Transparència i rendició de comptes

Han de regir la seua activitat pels principis de transparència i rendició de comptes, publicant de forma periòdica i actualitzada tota aquella informació que siga rellevant per a garantir el funcionament, seguiment i control de la seua activitat i la proximitat i accessibilitat a la ciutadania, d'acord amb les normatives aplicables i amb les directrius del Consell de Govern.

2.4. Integritat del càrrec

Han de desenvolupar les seues funcions de govern amb integritat, evitant tot tipus d'abús de poder derivat del seu càrrec i assumint la responsabilitat que es puga desprendre de la seua actuació i dels organismes que representen.

3. RESPECTE A LA DIGNITAT DE LES PERSONES

3.1. Dignitat

Han d'observar en tota la seua activitat acadèmica i professional un escrupolós respecte i consideració per la resta de persones i per la seua dignitat, actuant contra qualsevol situació d'assetjament i denunciant tot tipus de comportament contrari al reconeixement i el respecte de la diversitat personal i funcional.

3.2. Tolerància

Han de tractar amb tolerància totes les persones, garantint el respecte a la llibertat ideològica i religiosa dels membres de la comunitat universitària i no discriminant les persones per raons d'origen, gènere, orientació sexual, edat, cultura, religió, idioma o ideologia. La convivència universitària ha de basar-se en el reconeixement i acceptació de la diversitat personal.

3.3. No violència

Han de rebutjar, en les seues actuacions i declaracions públiques, el terrorisme i qualsevol classe de violència, evitant atemptar o ofendre la memòria de les víctimes de qualsevol violència política o social i, en particular, les de violència de gènere.

3.4. Reconeixement recíproc

Han de promoure una actitud individual i col·lectiva de col·laboració i coresponsabilitat en el funcionament de la Universitat, actuant des del reconeixement recíproc de les persones i de la seua tasca i respectant les autoritats i els òrgans col·legiats, que han de correspondre de la mateixa manera.

4. AUTORIA I HONESTEDAT

4.1. Plagi i propietat intel·lectual

Han de combatre el plagi i qualsevol reproducció i apropiació total o parcial d'un text, obra o experiment sense fer referència a la seua autoria, així com qualsevol acte que vaja en contra de la propietat intel·lectual. També s'han d'evitar pràctiques adreçades a la millora artificial del curriculum vitae, com ara la doble publicació i l'autoplagi.

4.2. Autoria

Es comprometen a identificar en totes les activitats acadèmiques, de recerca i de gestió el reconeixement de la feina realitzada per cada persona que hi haja participat, impeding tot tipus de conducta que implique o pugja implicar falsedat documental, així com la utilització d'idees o paraules d'una altra persona com si foren pròpies.

4.3. Confidencialitat i privacitat

Han de guardar escrupolosament el deure de confidencialitat respecte d'aquells afers que així ho requerisquen, fins i tot en haver finalitzat l'exercici del seu càrrec, complint la normativa de protecció de dades i qualsevol altra aplicable. No es permet cap tipus de gravació sense el consentiment explícit de les persones implicades, d'acord amb la normativa establida a aquest efecte.

4.4. Conductes deshonestes

No es permet la inclusió de dades falses en el currículum, la còpia en els exàmens o treballs acadèmics o qualsevol conducta acadèmica inadequada que busque obtenir injustament un benefici propi en relació amb els altres companys i companyes.

5. JUSTÍCIA I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

5.1. Mesures per a garantir la inclusió

Han de promoure davant dels poders públics, de les institucions privades i en l'àmbit institucional, accions i polítiques d'ajudes socioeconòmiques per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i d'evitar que cap persona quede exclosa de la formació universitària.

5.2. Equitat

Han d'actuar amb igualtat de tracte i sense discriminacions econòmiques i laborals de cap tipus, respectant i promovent els principis d'equitat en totes les relacions i processos al si de la comunitat universitària, garantint als seus treballadors i treballadores unes condicions justes de treball.

5.3. Igualtat de gènere

Han de potenciar la igualtat efectiva de dones i homes i eliminar en l'àmbit de les seues competències qualsevol obstacle que dificulte la consecució d'aquest objectiu, propiciant en la seua gestió l'exercici de pràctiques igualitàries i l'ús d'un llenguatge inclusiu.

5.4. Accessibilitat

Han de fomentar la plena equiparació d'oportunitats entre tots els seus membres i en tots els àmbits de les seues pràctiques i funcions, garantint el disseny per a totes les persones i la plena accessibilitat física a edificis i instal·lacions, eliminant tot tipus de barreres i obstacles a la mobilitat, participació i comunicació.

6. PARTICIPACIÓ I CORESPONSABILITAT

6.1. Participació

Han de participar activament en el funcionament de la Universitat i en els òrgans col·legiats de què formen part, assumint les responsabilitats que comporten els càrrecs per als quals han sigut designades.

6.2. Coresponsabilitat

S'han d'implicar activament en el seguiment i control de totes les activitats universitàries i, en particular, de l'aplicació del present codi, utilitzant tots els mecanismes de participació i recorrent al canal o Línia Ètica per tal d'alertar i prevenir situacions i conflictes d'interessos que puguen donar lloc a incompliments i danyar la convivència i reputació de la Universitat.

6.3. Col·laboració

Han de col·laborar amb la resta de la comunitat universitària en el compliment dels fins, els principis i els valors establerts en els Estatuts de la Universitat i concretats en el present codi ètic, així com en el desplegament de les bones pràctiques corresponents en els diferents serveis i activitats de formació i recerca.

6.4. Implicació en la societat civil

Han de fomentar la seua participació en els diferents àmbits de la societat civil, en les seues associacions i organitzacions cíviques i solidàries, potenciant tant les diferents accions de voluntariat social com les metodologies participatives i les pràctiques de docència i investigació que responguen a les necessitats i expectatives de la societat.

7. CONVIVÈNCIA I VALORS UNIVERSALS

7.1. Convivència

Han de promoure entre tota la comunitat universitària un clima de relacions satisfactori i respectuós amb la llibertat d'expressió individual, la igualtat, la salut, la innovació i la millora contínua, i amb la vocació de servei públic com a element inspirador de les relacions entre la comunitat universitària i la ciutadania.

7.2. Diàleg

Han d'utilitzar sempre el raonament, el pensament crític i la deliberació en la resolució de conflictes, buscant en tot moment acords i compromisos justos, abstenint-se de qualsevol acte de coacció i intimidació.

7.3. Cordialitat

Han d'oferir un tracte proper i acollidor a tots els membres de la comunitat universitària, així com en totes les relacions amb la societat, actuant amb esperit de servei en tots els processos i garantint la proximitat i la comunicació fluida amb els col·laboradors i col·laboradores docents i l'estudiantat.

7.4. Valors universals

Han de valorar l'educació com a instrument bàsic per al creixement personal i professional, integrant la formació ètica i humanista en totes les seues disciplines, possibilitant la reflexió crítica i la formació de ciutadanes i ciutadans responsables i socialment compromesos.

8. CONFLICTE D'INTERESSOS

8.1. Conflicte d'interessos

Han d'actuar amb integritat, evitant en la seua activitat tot tipus de conflicte d'interès que comporte el risc d'afectar la imparcialitat i objectivitat de l'activitat realitzada, abstenint-se de qualsevol benefici personal no justificat.

8.2. Nepotisme

En cap cas es pot fer ús del càrrec per a beneficiar cap familiar o amiat, tant en la contractació de personal com en qualsevol activitat acadèmica o relació comercial. En aquests casos, si existeix una relació familiar, ha de fer-se pública sempre.

8.3. Incompatibilitats

Han d'evitar que les feines derivades de la transferència de coneixements i de l'aplicació a la societat de la feina universitària repercutisquen negativament en les tasques acadèmiques, docents i investigadores.

8.4. Obsequis i regals

Han de rebutjar qualsevol regal, favor o servei que vaja més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, per raó de la seua quantia o causa, o que puga condicionar la neutralitat o objectivitat de la seua comesa. Quan aquests obsequis superen aquests límits o l'obsequi siga representatiu d'una relació institucional, s'hauran d'incorporar al patrimoni universitari establint-ne un registre públic.

9. RESPONSABILITAT ACADÈMICA I DE GESTIÓ

9.1. Compliment d'obligacions

Han de complir les seues obligacions acadèmiques i professionals, responent de forma diligent i transparent de les seues accions i decisions i de les conseqüències que se'n deriven, implicant-se en el desenvolupament dels diversos plans institucionals establerts.

9.2. Qualitat dels serveis

Han de vetllar per la qualitat i millora contínua dels processos i activitats de gestió, afavorint un clima de confiança i col·laboració, participant activament en el desenvolupament de les seues competències.

9.3. Aprenentatge

L'estudiantat ha de complir el treball i les funcions pròpies de la seua condició universitària, integrant-se plenament en els projectes i programes de formació i complint els compromisos que se'n deriven, sense interferir en el normal desenvolupament de les activitats acadèmiques i promovent un marc de convivència i respecte.

9.4. Qualitat i avaluació de la docència

El personal universitari ha de vetllar per la qualitat dels serveis i pel compliment dels protocols de qualitat i avaluació de la docència, seguint el nostre model educatiu i fomentant la participació de l'estudiantat en aquestes tasques.

10. INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ RESPONSABLES

10.1. Principis ètics

L'activitat investigadora ha de seguir les pràctiques i els principis ètics corresponents a les seues disciplines recollides en els diversos codis deontològics aplicables, fent constar públicament aquesta acceptació d'acord amb els valors de llibertat, honestedat i responsabilitat.

10.2. Compromís públic

Han de fomentar l'ús responsable de la generació de coneixement i de la tecnologia, promovent un diàleg permanent entre ciència i societat, per tal d'alinejar els processos i resultats de la investigació i la innovació amb els valors i necessitats socials, sempre promovent l'accés obert al coneixement i a les dades de recerca generades.

10.3. Gestió de la investigació

La direcció d'investigació ha de promoure un ambient de treball en què els membres puguen formar-se i desenvolupar les seues aptituds i on es fomenti l'intercanvi d'idees i de coneixements, reconeixent les tasques realitzades i promovent les bones pràctiques en la contractació del personal investigador.

10.4. Comunicació de la ciència

Han de difondre les seues investigacions a la societat de manera clara, comprensible i oberta per tal que totes les persones puguen conèixer i beneficiar-se de la recerca finançada amb fons públics, contribuint a una millor comprensió i valoració social del coneixement i la ciència.

11. SOSTENIBILITAT

11.1. Medi ambient i salut

Han d'impulsar, en el seu àmbit d'actuació i en la presa de decisions, polítiques que contribuïsquen a la lluita contra el canvi climàtic, a la protecció i millora del medi ambient i a garantir la salut de les persones amb l'objectiu de promoure un campus sostenible i saludable.

11.2. Eficiència

Han de respectar activament i contribuir amb el bon ús del patrimoni de la Universitat, vetllant per la seua conservació i bon estat, buscant sempre l'estalvi energètic i l'eficiència per tal de mantenir la sostenibilitat del projecte universitari.

11.3. Clàusules socials

Han d'aplicar en totes les decisions que afecten els proveïdors, proveïdores, usuaris i usuàries dels serveis i les instal·lacions universitàries clàusules de responsabilitat social, per tal d'estendre a tot el seu àmbit d'activitats els valors d'aquest codi.

11.4. Aliances

Han d'establir en l'àmbit de les seues competències les aliances necessàries amb la resta de col·lectius i institucions de la societat civil i del teixit productiu per a assolir la transformació social, econòmica i cultural de la seua societat.

12. GESTIÓ DE LA REPUTACIÓ

12.1. Conducta exemplar

Han de contribuir al prestigi, la dignitat i la reputació de la institució que representen i de la qual formen part, evitant conductes o actituds que puguen perjudicar la confiança dipositada en la nostra institució.

12.2. Reconeixements

Han de garantir que els reconeixements honorífics o commemoratius recaiguen en persones i entitats amb un compromís públic rellevant per tal de mantenir neta la reputació i el nom de la nostra universitat.

12.3. Ús de xarxes i presència pública

En tota intervenció mediàtica, han de respectar els principis, valors i conductes del present codi. En l'ús de les xarxes i en tota presència pública cal distingir de manera clara la seua posició particular de la institucional.

12.4. Comunicació corporativa

La comunicació institucional ha d'emmarcar-se en els valors i normes del present codi, constituint-se com un factor fonamental per a la seua difusió i implementació, tant en la comunitat universitària com en la societat que l'envolta.

4

El nostre compliment

Aquests valors i normes de conducta configuren el caràcter de la nostra universitat, la forma específica en què fa front com a servei públic a la seua missió i visió. És per això que del seu compliment ha d'encarregar-se tota la comunitat universitària. El sistema d'ètica i compliment dissenyat defineix una infraestructura ètica composta per tres processos:

Memòria de Responsabilitat Social

Respondre davant de tots els grups d'interès implicats i afectats per l'activitat universitària no es pot fer de manera arbitrària. En l'actualitat, la majoria d'universitats, tant en l'àmbit estatal com en l'internacional, estan realitzant aquesta presentació pública de resultats utilitzant una metodologia específica anomenada *Global Reporting Initiative (GRI)*, la darrera versió de la qual són els Estàndards (2016). Aquesta metodologia exigeix informar dels compromisos que la universitat ha assumit en el seu codi ètic, les seues polítiques i enfocaments de gestió, així com els indicadors concrets d'aquesta gestió i el procés de verificació d'aquests indicadors. La rellevància de la informació proporcionada ve definida per la participació de tots els grups d'interès en la seua elaboració. Aquesta memòria es presentarà anualment al Claustre per a la seua exposició i debat.

Comissió d'Ètica

La Comissió d'Ètica i Responsabilitat Social Universitària es concep com un espai de participació dels diferents grups d'interès que componen la nostra universitat i és l'òrgan encarregat del seguiment i verificació del Sistema d'RSU, així com de l'impuls de l'ètica i del seu compliment. S'entén com un instrument de participació i diàleg per al desenvolupament del Codi Ètic. La seua funció radica en: promoure i assessorar en aquells temes relacionats amb l'aplicació del Codi Ètic, i rebre i gestionar els suggeriments de millora i les alertes d'incom-

pliment formulades a través de la Línia Ètica o qualsevol altre canal de comunicació. El Claustre ha de designar la seua composició, així com les seues funcions i competències.

Línia Ètica

La Línia Ètica és un canal de comunicació confidencial -no anònim- per a la comunicació de propostes i suggeriments de millora, inquietuds i alertes d'incompliments del codi ètic. La comunicació servirà com a vehicle d'expressió per a tot el que tinga a veure amb l'aplicació dels valors i normes del codi ètic. Estem davant d'un canal de participació derivat del fet elemental que una cultura ètica comporta la implicació de tota la comunitat universitària en la millora de la convivència i la reputació de la universitat, i en la prevenció i detecció de situacions i conflictes d'interessos que puguen perjudicar-les.

